

42

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR TETKİK DAİRESİ
BAŞKANLIĞI

Ankara

Sayı : K.K.T.D. 18/ 101-1/86 / 07262

6 / 10 / 1983

Konu :

BB/ DANİŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :

KS "Menkul Kıymetler Borsaları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" bu günkü Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Anayasa'nın 91 inci maddesi uyarınca ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mali İşler Komisyonu Bşk. (Ebas)
Adalet Komisyonu Bşk. (Gönüs)
8.10.1983

Bülend ULUSU

Başbakan

Eki :

1. Kanun Hükmünde Kararname
2. Gerekçe
3. Resmi Gazete (10 adet)

T. B. M. M.	
Kanunlar Kalemi	
T. 19	ARALIK 1983
N. 147	

1/73
Plan ve Bütçe
13.12.1983

1/846

1/46

DANİŞMA MECLİSİ GENEL SEKRETERLİĞİ MÜDÜR MÜDÜRLÜĞÜ	
RİH	NUMARA
7-10-1983	06-4490

DANİŞMA MECLİSİ	
Evrak C. 1	47 EKİM 1983
Dosya No	5506
Gönderild. Yılı	Kanunlar Mecl.
Havale Tarihi	47 EKİM 1983

Not : Verilecek cevaplarda Daire adının, yazı tarihi ve sayısının açıklanması.

T. B. M. M.	
Bütçe Müdürlüğü	
T.	18.3.1996
N.	23

T. B. M. M.	
Bütçe Müdürlüğü	
T.	5.12.1991
N.	25

T. B. M. M.	
Bütçe Müdürlüğü	
T.	04.12.2002
N.	26

T. B. M. M.	
Bütçe Müdürlüğü	
T.	1.10.2007
N.	26

T. B. M. M.	
Bütçe Müdürlüğü	
T.	20.12.1983
N.	36

T. B. M. M.	
Bütçe Müdürlüğü	
T.	8.1.1988
N.	36

Menkul Kıymetler Borsaları Hakkında
Kanun Hükmünde Kararname Tasarısına
İlişkin GEREKÇE

I- Genel Gerekçe:

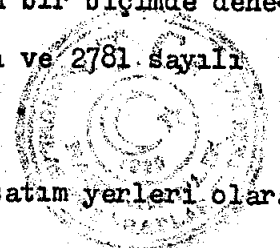
1- Bilindiği üzere, ülkemizde menkul kıymetler borsalarını düzenleyen ve halen yürürlükte olan Kanun 16.5.1929 tarih ve 1447 sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanunudur.

Sermaye Piyasasının kuruluşu, düzenlenmesi ve denetimi ile ilgili 28.7.1981 tarih ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda, bu piyasaların, güven açıklık ve kararlılık içinde çalışmasını, tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarının korunmasını düzenlemek başlıca amaç olduğundan, sermaye piyasalarının ülke ekonomisinde etkin bir rol oynamasında düzenli ve istikrarlı çalışan menkul kıymetler borsalarının gereği açıkça ortaya çıkmış bulunmaktadır.

2- Bu nedenle Sermaye Piyasası Kanununa paralel olarak yapılması gereken yasal düzenlemelerin ilk aşaması mahiyetinde olmak üzere, 1447 sayılı Kanunun 4, 25, 26 ve 43 ncü maddelerinde; 2.10.1981 tarih ve 2529 sayılı Kanunla bir takım değişiklikler yapılmış, bütün hükümleriyle 1.2.1982 tarihinde yürürlüğe giren Sermaye Piyasası Kanununun geçiş döneminde piyasaya intibakını kolaylaştırmak ve piyasada görev alacak kuruluşların düzenlenmesi ve piyasada menkul kıymetler açısından sıkışıklığı önlemek bakımından; 1447 sayılı Kanunun; 2529 sayılı Kanunla değişikliğe uğrayan ve bu değişikliklerle; "Borsa kotunda bulunmayan esham ve tahviller üzerine borsada işlem yapılmasını ve borsada kayıtlı olmayan kişi ve kuruluşların menkul kıymet alım ve satımını meslek edinmelerini ve borsada kayıtlı olanların da bu işlemleri borsa dışında yapmalarını veya fiyatlarını borsanın dışında teşekkül ettirmelerini yasaklayan 26 ncı maddesinin yürürlük tarihinin 1 yıl ertelenmesi 1.2.1982 tarih ve 36 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile uygun görülmüş ve aynı maddenin, borsaların bütün organları ile kuruluş ve işleyişinin düzenlenmesi ve etkin bir biçimde denetimine imkan sağlanması bakımından da yürürlüğü, 11.1.1983 tarih ve 2781 sayılı Kanunla 1.1.1984 tarihine ertelenmiştir.

3- Bilindiği üzere, borsalar genel anlamda organize alım-satım yerleri olarak

./..



II- Madde Gerekçeleri

BİRİNCİ BÖLÜM

İlk Hükümler

MADDE 1- Bu Kanun Hükümünde Kararname'nin amacını belirlemektedir. Amaç, yukarıda değinildiği üzere, menkul kıymetlerin güven ve istikrar içinde işlem görmesi için menkul kıymetler borsalarının açık, düzenli ve dürüst çalışmasını sağlamak üzere, kuruluş, yönetim çalışma esasları ve denetlenmelerini düzenlemek suretiyle, sermaye piyasasının ekonomik gelişmede etkin bir rol oynamasına imkân vermektir.

MADDE 2- Kanun Hükümünde Kararname'nin kapsamını gösteren bu madde ile Türkiye'de kurulmuş ve kurulacak menkul kıymetler borsaları, bu Kararname hükümlerine tabi olacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

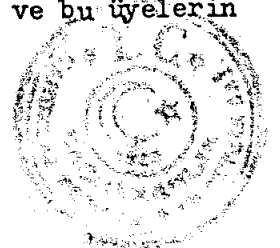
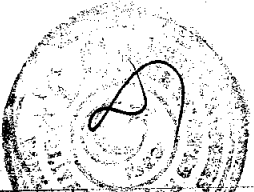
Kuruluş ve Organlara Ait Hükümler

MADDE 3- Gerekli görülen yerlerde, Menkul Kıymetler Borsaları kurulmasını, Sermaye Piyasası Kurulu'nun önerisi üzerine Maliye Bakanlığı'nın iznine tabi olduğu bu madde de sarıh bir şekilde ifade edilmiştir. Keza bu maddede; Menkul Kıymetler Borsaları'nın tüzel kişiliğe sahip olduğu, Sermaye Piyasası Kurulu'nun yönetim ve denetimi altında bulunduğu belirtilerek, Menkul Kıymetler Borsalarında bir menkul kıymetler borsası komiserinin bulunacağı ve bu komiserin, Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirleyeceği adaylar arasından Maliye Bakanı'nca inha edilerek üçlü Kararname ile atanacağı hükme bağlanmakta ve bu komiserin borsadaki faaliyetlerin yasalara uygunluğuna nezaret edeceği vurgulanmaktadır. Komiserlikte yeteri kadar personel ayrıca istihdam edilebilecektir.

MADDE 4- Bu maddede, Borsada menkul kıymetler üzerine işlem yapacak gerçek ve tüzel kişiler üye olarak adlandırılmakta ve üye olabilmek için aranacak şart ve nitelikler ile, bu üyelerin borsada göreceği faaliyet türleri ile bu faaliyetlerinde uyacakları esas ve kuralların Sermaye Piyasası Kurulu'nca hazırlanacak bir yönetmelikle tesbit edileceğine ve bu yönetmeliğin Maliye Bakanlığı'nın önerisi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe gireceğine işaret edilmektedir.

Bu düzenleme ile 1447 sayılı Kanundaki üyeler tabirine ve bu üyelerin faaliyet esaslarına ilişkin kurallara açıklık getirilmektedir.

./..



MADDE 5- Bu maddede, Menkul Kıymetler Borsalarının genel kurulu, genel kurulun oluşma şekli, toplanma esası belirtilmekte, genel kurulun borsanın üst karar mercii olduğu ve genel kurul kararlarının Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile veya Sermaye Piyasası Kurulu'na sunulmasını izleyen 30 gün içinde yürürlüğe gireceği ifade edilmektedir.

MADDE 6- Menkul Kıymetler Borsalarının 1 başkan ve 4 üyeden oluşan yönetim kurulu bu maddede açıklanmış bulunmaktadır.

MADDE 7- Yönetim Kurulu Başkanı'nın, Menkul Kıymetler Borsalarının idare ve temsili görevi bu maddede yer almıştır.

MADDE 8- Menkul Kıymetler Borsalarının, hesap ve işlemlerinin iki denetçiden müteşekkil Denetim Kurulu tarafından yapılacağı ve bu denetçilerin genel kurul tarafından seçileceği maddede açıkça ifade edilmiş bulunmaktadır.

MADDE 9- Borsanın kuruluş ve organlarına ilişkin olarak, Menkul Kıymetler Borsalarının, genel kurul, yönetim kurulları ve denetçilerinin seçilmelerine, görev sürelerine, sorumluluklarına ve ücretlerine ilişkin hususların Sermaye Piyasası Kurulunca hazırlanacak bir yönetmelikte yer alacağı ve bu yönetmeliğin Maliye Bakanlığı'nın onayı ile yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Borsa İşlemlerine Ait Hükümler

MADDE 10- Menkul Kıymetler Borsalarında işlem görececek menkul kıymetlerin, borsa kotuna alınmasını düzenleyen bu maddede, kota alma ile ilgili esasların tesbiti Sermaye Piyasası Kurulu'nca Hazırlanarak Maliye Bakanlığı'nın önerisi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girecek bir yönetmeliğe bırakılmakta ve böylece uygulamaların gerektirdiği düzenlemelerin zamanında yapılabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Genel ve katma bütçeli idareler ile mahalli idareler ve kamu iktisadi teşebbüsleri tarafından çıkarılacak menkul kıymetlerin borsa kotuna, Maliye Bakanlığı'nın talebi üzerine alınması zorunluluğu bu madde ile belirtilmiştir. Keza yabancı menkul kıymetlerin borsa kotuna alınmasında Maliye Bakanlığı'nın izninin gereği açıkça ifade edilmiştir.

MADDE 11- Bu maddede, menkul kıymetler borsalarında, alım-satım işlemlerine ilişkin kuralların Borsa Yönetim Kurulunca bir yönetmelikte tesbiti ve bu yönetmeliğin Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile yürürlüğe gireceği ve bu kurulun yönetmeliği onaylamadan önce gerekli gördüğü değişiklikleri talep edebileceği gösterilmekte, menkul

MADDE 11- Bu maddede, menkul kıymetler borsalarında alım satım işlemlerine ilişkin kuralların Borsa Yönetim Kurulunca bir yönetmelikte tesbiti ve bu yönetmeliğin Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile yürürlüğe gireceği ve Kurulun yönetmeliği onaylamadan önce gerekli gördüğü değişiklikleri talep edebileceği gösterilmekte, menkul kıymetlerin alım-satımının geçici olarak durdurulması, borsa kotundan çıkarılması, kotasyon ücretleri ile, kurtaj tarifesinin ve diğer sair esasların ise, Sermaye Piyasası Kurulu'nca çıkarılacak yönetmelikte gösterileceği belirtilmiş bulunmaktadır.

Borsa içi ve dışı işlemlerin hangileri olduğu tesbit yetkisi bu hükme dahildir.

Yine bu maddede, birden fazla menkul kıymet borsası faaliyette bulunduğu hallerde, bu borsalar arasındaki ilişkilerin tanzimi ile menkul kıymetlerin günlük fiyatlarının oluşmasına ilişkin bilgilerin kamuya ilan esas ve şekillerinin yukarıda açıklanan yönetmelikte gösterileceği ifade edilmektedir.

MADDE 12- Bu madde ile borsa üyelerinin kasıtlı olarak borsada verecekleri zararlara karşılık olmak üzere yatırmak zorunda oldukları teminatların, T.C.Merkez Bankasında Borsa Yönetim Kurulu adına nakden veya Devlet Tahvili ya da teminat mektubu şeklinde yatırılacağını ve Merkez Bankası dışında Maliye Bakanlığınca belirlenecek bir kamu bankasına da bu teminatların yatırılabilmesi belirtilmiş bulunmakta, teminat miktarının ve ödeme şeklinin Sermaye Piyasası Kurulunca çıkarılacak yönetmelikte gösterileceği açıklanmış bulunmaktadır.

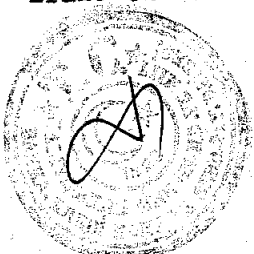
MADDE 13-Borsa üyeleri arasında ve üyelerle müşterileri arasında vaki ihtilaflarda karar mercileri bu maddede gösterilmiş ve tarafların yargı mercilerine başvurma hakları saklı tutulmuştur.

MADDE 14- Menkul Kıymetler Borsalarında olağandışı menfi gelişmelerin olması halinde bu madde ile borsaların geçici olarak kapatılmasına karar vermeye yetkili merciler ve kapatılmanın süresi belirtilmiştir.

DÜRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

MADDE 15- Bu maddede menkul kıymetler borsalarının özel bütçe ile idare olunacağı, bu borsaların bütçelerinin Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile kesinleşeceği ifade edilerek, borsaların yatırım harcamaları içinde bina satın alınması



kiralanması ve teçhizi için gerekli harcamalar sayılmakta ve buna ilişkin esasların Maliye Bakanlığı'nca kararlaştırılacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 16- Madde ile, menkul kıymetler borsalarının gelirleri sayılmaktadır.

MADDE 17- 16 ncı maddede belirtilen gelir kalemlerinin miktar ve oranları ile bunların tahsil zaman ve şekillerinin Borsa Yönetim Kurulu'nca tesbiti ve Sermaye Piyasası Kurulunun onayı ile yürürlüğe gireceği bu madde ile açıklanmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM Disiplin ve Cezai Hükümler

MADDE 18- Bu maddede borsada düzeni ve dürüstlüğü bozan ve borsa işlerine hile karıştıran, borsa işlerinin açık, düzenli ve dürüst yürütülmesi için alınan kararlara uymayanlar hakkında uygulanacak disiplin cezaları tadat edilmiş ve bu cezaları vermeye yetkili merci olarak Borsa Yönetim Kurulları gösterilmiştir. Ayrıca disiplin cezasını gerektiren fiillere uygulanacak para cezasının miktarı da belirtilmiştir.

MADDE 19- Bu Kanun Hükümünde Kararname'ye dayanılarak çıkarılacak yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden borsa üyelerine ve bunların yetkili temsilcilerine verilecek hapis cezası için Cumhuriyet Savcılıklarına başvuru esas ve mercileri ile bu suçlar hakkında verilecek hapis cezasını göstermektedir.

MADDE 20- Bu madde ile muhakeme usulü ve bu muhakemenin 3005 sayılı Kanuna göre yapılacağı gösterilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

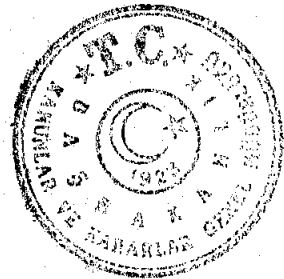
MADDE 21- Bu madde ile gerekli görülen yerlerde kambiyo borsaları kurmaya Maliye Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 22- Bu maddede Maliye Bakanlığı'nca borsaların denetimi öngörülmektedir.

MADDE 23- Bu madde ile Kanun Hükümünde Kararname'nin öngördüğü yönetmeliklerin bir yıl içinde çıkarılması gereğine işaret edilmektedir.

MADDE 24- Bu madde de yürürlük maddesidir.

MADDE 25- Bu madde yürütme maddesidir.



HÜKÜMETİN TELLİF ETTİĞİ METİN

MENKUL KIYMETLER BORSALARI HAKKINDA
91 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Sermaye Piyasasının gerektirdiği borsaların kuruluş ve faaliyetlerinin, çalışma esasları ile denetlenmelerinin düzenlenmesi 5.4.1983 tarih ve 2810 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca ..3/10/1983..tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İlk Hükümler

Amaç

MADDE 1- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, menkul kıymetlerin güven ve istikrar içinde işlem görmesi için menkul kıymetler borsalarının açık, düzenli ve dürüst çalışmasını sağlamak üzere; kuruluş, yönetim, çalışma esasları ve denetlenmelerini düzenlemek suretiyle sermaye piyasasının ekonomik gelişmede etkin bir rol oynamasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2-

1) Türkiye'de kurulmuş ve kurulacak menkul kıymetler borsaları bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabidir.

2) Bu Kanun Hükmünde Kararnamede hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş ve Organlara ait Hükümler

Kuruluş

MADDE 3-

1) Menkul kıymetler borsaları bu Kanun Hükmünde Kararnamede

2.

yazılı esaslar dairesinde menkul kıymetlerin alım ve satımı, fiyatlarının tespit ve ilânı işleriyle yetkili olarak kurulan tüzel kişiliği haiz kamu kurumlarıdır. Menkul kıymetler borsalarının gerekli görülen yerlerde kurulması Sermaye Piyasası Kurulu'nun önerisi üzerine Maliye Bakanlığının iznine tabidir.

2) Menkul Kıymetler Borsaları Sermaye Piyasası Kurulu'nun gözetim ve denetimi altındadır.

3) Menkul Kıymetler Borsalarında, Sermaye Piyasası Kurulu'nun göstereceği adaylar arasında Maliye Bakanı'nca inha edilerek üçlü Kararname ile atanan bir Menkul Kıymetler Borsası Komiseri bulunur. Menkul Kıymetler Borsa Komiserliği, borsadaki faaliyetlerin ve Kanun Hükmünde Kararname Hükümleri ve ilgili diğer mevzuata uygun olarak yürütmesine nezaret eder. Hisse senetleri ve tahvilleri borsaya kayıtlı anonim şirketlerin yıllık olağan ve olağanüstü genel kurul toplantılarında borsa komiserleri veya tevkil edeceği yetkili hazır bulunabilir.

Üyeler

~~MADDE 4-~~

~~MADDE 4.-~~ 1) Menkul kıymetler üzerinde borsada işlem yapmalarına Sermaye Piyasası Kurulu'nca izin verilen gerçek ve tüzel kişilere borsa üyeleri denir.

2) Menkul kıymetler borsalarına üye olabilmek için aranacak şart ve nitelikler, bu üyelerin borsa faaliyet tüzleri ile bu faaliyetlerinde uyacakları kurallara ait yönetmelik Sermaye Piyasası Kurulu'nca hazırlanarak Maliye Bakanlığı'nın önerisi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girer.

Menkul Kıymetler Borsa Üyeleri Genel Kurulu

~~MADDE 5-~~

~~MADDE 5.-~~ 1) Menkul kıymetler borsalarının, üyelerden oluşan bir genel kurulu bulunur.

2) Genel kurul her yıl Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirleyeceği bir tarihte olağan olarak toplanır, Genel kurul, gerekli hallerde Sermaye Piyasası Kurulu'nun daveti üzerine olağanüstü de toplanır.

3.

3) Genel Kurul, borsanın üst karar merciidir. Genel kurul kararları Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile veya bu onayın gecikmesi halinde genel kurul kararlarının Sermaye Piyasası Kurulu'na sunulmasını izleyen 30 gün içinde yürürlüğe girer.

Borsa Yönetim Kurulu

MADDE 6- Menkul kıymetler borsalarında, bir başkan ve dört üyeden oluşan beş kişilik bir yönetim kurulu bulunur.

Yönetim Kurulu Başkanı

MADDE 7- Menkul kıymetler borsaları, yönetim kurulunca alınan kararlar çerçevesinde yönetim kurulu başkanı tarafından idare ve temsil olunur.

Denetim Kurulu

MADDE 8- Menkul kıymetler borsalarının, hesap ve işlemleri genel kurul tarafından seçilen iki denetçi tarafından denetlenir.

Borsanın Kuruluş ve Organlarına İlişkin Yönetmelik

MADDE 9- Menkul kıymetler borsalarının, genel kurul ve yönetim kurulları ile başkan ve denetçilerinin;

- a- Seçilmelerine veya atanmalarına ve görev sürelerine,
- b- Görev ve yetkilerine,
- c- Sorumluluklarına,
- d- Ücretlerine,

ilişkin hususlar ile borsa organ, üye ve görevlilerinin çalışma usul ve esasları Sermaye Piyasası Kurulu'na hazırlanacak yönetmelikte gösterilir. Bu yönetmelik Maliye Bakanlığı'nın onayı ile Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Borsa İşlemlerine Ait Hükümler

Borsa Kotuna alma

MADDE 10-

- 1) Menkul kıymetler borsalarında işlem görecekt menkul kıymetlerin borsa kotuna alınması ile ilgili esaslara ait yönetmelik Sermaye Piyasası Kurulu'na hazırlanarak Maliye Bakanlığı'nın önerisi üzerine Bakanlar Kurulu'na yürürlüğe konulur.

./...

4.

2) Genel ve katma bütçeli idareler ile mahalli idareler ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri tarafından çıkarılacak menkul kıymetlerin Maliye Bakanlığı'nın talebi üzerine borsa kotuna alınması zorunludur.

3) Yabancı menkul kıymetlerin borsa kotuna alınması Maliye Bakanlığı'nın iznine tabidir.

Borsa İşlemlerinin Tabi Olacağı Esaslar

MADDE 11-

1) Menkul kıymetlerin borsalarındaki alım-satım işlemlerine ilişkin kurallar, Borsa Yönetim Kurulu'na bir yönetmelikle tesbit olunur. Bu yönetmelik Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile yürürlüğe girer. Sermaye Piyasası Kurulu, bu yönetmeliği onaylamadan önce gerekli gördüklerinin değiştirilmesini talep edebilir.

2) Menkul kıymetlerin, borsada alım-satımının geçici olarak durdurulması, borsa kotundan çıkarılması, kotasyon ücretleri ile kurtaj tarifesinin tesbitine ilişkin ve borsadaki alım-satım işlemlerinin etkin bir biçimde yürütülmesini sağlayacak sair esaslar Sermaye Piyasası Kurulu'na çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

3) Birden fazla menkul kıymet borsasının faaliyette bulunduğu hallerde, bu borsalar arasındaki ilişkilerin tanzimi ile menkul kıymetlerin günlük fiyatlarının oluşmasına ilişkin bilgilerin ilân esas ve şekilleri de yukarıdaki yönetmelikte yer alır.

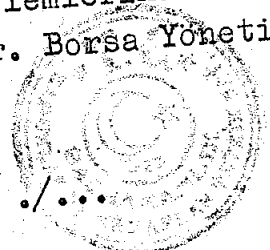
Teminat

MADDE 12- Borsa üyeleri, borsa işlemleri sırasında kasıtlı olarak ilgililere verebilecekleri zararlara karşılık olmak üzere T.C. Merkez Bankasına veya Maliye Bakanlığı'na belirlenecek bir kamu bankasından Borsa Yönetim Kurulu adına nakden veya Devlet Tahvili ya da teminat mektubu şeklinde teminat yatırmak zorundadırlar.

Yatırılacak teminatın miktarı ile bu teminatlardan ödeme yapılmasının esasları Sermaye Piyasası Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

İhtilaflar

MADDE 13- Borsa üyeleri arasındaki borsa işlemlerinden doğan ihtilafların hal mercii Borsa Yönetim Kurullarıdır. Borsa Yönetim



Kurullarının kararlarına karşı Sermaye Piyasası Kurulu'na itirazda bulunulabilir. Sermaye Piyasası Kurulu'nun bu ihtilaflar konusundaki kararları nihaidir.

Borsa üyeleri ile müşterileri arasındaki ihtilaflar için de Borsa Yönetim Kurullarına başvurulabilir. Bu tür ihtilaflar için tarafların yargı mercilerine başvurma hakları saklıdır.

Borsaların Geçici Kapatılması

MADDE 14- Menkul kıymetler borsalarında olağandışı menfi gelişmelerin olması halinde, borsaların geçici olarak kapatılmasına karar verilebilir.

Borsaların üç güne kadar geçici olarak kapatılmasına karar almak Borsa Yönetim Kurulu Başkanı'na aittir.

Borsa Yönetim Kurulunun talebi üzerine borsaların onbeş güne kadar geçici olarak kapatılmasına Sermaye Piyasası Kurulu, Sermaye Piyasası Kurulu'nun talebi üzerine bir aya kadar geçici olarak kapatılmasına karar almak Maliye Bakanının yetkisindedir.

Borsaların bir aydan fazla süre ile geçici olarak kapatılmasına karar vermeye, Maliye Bakanlığı'nın önerisi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Bütçe

MADDE 15- Menkul kıymetler borsaları özel bütçe ile idare olunur. Bütçe yılı takvim yılıdır.

Menkul kıymet borsalarının bütçeleri Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile kesinleşir.

Borsa binalarının satın alınması, kiralanması ve teçhizi için gereken yatırım harcamalarının finansmanına ait esaslar Maliye Bakanlığı'na kararlaştırılır.



Gelirler

MADDE 16- Menkul kıymetler borsalarının gelirleri;

- 1- Borsa üyelerinden tahsil olunacak giriş aidatı,
- 2- Borsa üyelerinden tahsil olunacak yıllık aidatlar,
- 3- Menkul kıymetlerin kotasyon ücretleri,
- 4- Borsa işlemlerinin tescil ücretleri,
- 5- Disiplin cezası nedeniyle tahsil olunan paralar,
- 6- Kurtaj ücretlerinden borsa yönetimine ödenecek paylar,
- 7- Borsa Yönetim Kurulu'na belirlenecek sair aidat, ücret ve tarife payları,
- 8- Sair gelir ve bağışlar,

dır.

Gelir Miktar ve Oranlarının Belirlenmesi

MADDE 17- Yukarıda 16 ncı maddede belirtilen gelir kalemlerinin miktar ve oranları ile bunların tahsil zaman ve şekilleri Borsa Yönetim Kurulunca tesbit olunur. Bunlar Sermaye Piyasası Kurulu'nun onayı ile yürürlüğe girer. 16 ncı maddenin 8 inci fıkrasında belirtilen gelir ve bağışlar bu hükmün dışındadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Disiplin ve Ceza Hükümleri

Disiplin Cezaları

MADDE 18-

1) Borsada düzeni ve dürüstlüğü bozan ve borsa işlerine hile karıştıran, borsa işlerinin açık, düzenli ve dürüst yürütülmesi için alınan kararlara uymayanlar hakkında fiilin mahiyet ve önemine göre;

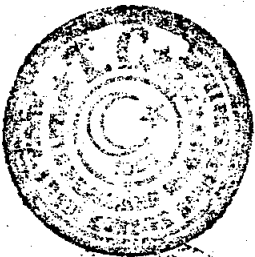
a- Uyarı

b- Kınama

c- Beşyüzbin Liraya kadar para cezası

d- Borsa üyelikinden geçici veya sürekli çıkarma

cezalarından birini veya birkaçını birlikte vermeye Borsa Yönetim Kurulları yetkilidir.



2) Cezayı gerektiren fiiller üyeler veya bunların yetkili temsilcileri tarafından menfaat sağlamak amacıyla yapılmışsa 1'nci fıkranın (c) bendindeki para cezası beşyüzbin liradan az olmamak üzere temin edilen menfaatin üç katıdır.

Hapis Cezası

MADDE 19-

1) Bu Kanun Hükümünde Kararname ile bu Kanun Hükümünde Kararnameye dayanılarak çıkarılacak yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden borsa üyelerinin ve bunların yetkili temsilcilerinin;

a- Borsanın açık, düzenli ve dürüst çalışmasını engelledikleri veya borsa işlemlerine hile karıştırdıkları hallerde Borsa Yönetim Kurulu'nun önerisi üzerine Sermaye Piyasası Kurulu Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulması için Maliye Bakanlığı'na başvurur.

b- Yukarıdaki fıkra uyarınca yaptıkları işlemler nedeniyle zarara uğrayan müşterilerinin kanuni yollara başvurma hakları saklıdır.

2) Bu suçları işleyenler hakkında Mahkemelerce 2 yıla kadar hapis cezası verilebilir.

Muhakeme Usulü

Madde 20- 19'uncu maddeye göre açılan davalarına, Asliye Ceza Mahkemelerinde ve Meşhud-Suçların Takibi Hakkında 3005 sayılı Kanunun 1'nci maddesindeki yer ve 4'ncü maddesindeki zaman kaydına bakılmaksızın suçüstü hükümlerine göre bakılır.

ALTINCI BÖLÜM Son Hükümler

Kambiyo Borsaları

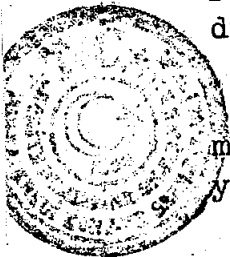
Madde 21- Menkul kıymetler borsalarıyla birlikte veya ayrı olarak faaliyet göstermek üzere Kambiyo Borsaları kurmaya ve bu borsaların çalışma esaslarını tespiti Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Denetim

Madde 22- Menkul kıymetler borsalarının her türlü işlem, hesap, kayıt ve defterleri, Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca her halükarda denetlenebilir. Borsalar, defter, belge ve kayıtlarını Maliye Bakanlığı denetim elemanlarına ibraz etmekle yükümlüdürler.

Yönetmelikler

Madde 23- Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 4,9,10,11 ve 12'inci maddelerinde belirtilen yönetmelikler Kanun Hükümünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde çıkarılır.



Yürürlük

MADDE 24--1) 16.5.1929 tarih ve 1447 sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

2) Bu Kanun Hükmünde Kararname;

a) 9,11 ve 12'inci maddelerinde belirtilen yönetmelikler ile 4 ve 10'uncu maddelerinde belirtilen Bakanlar Kurulu Kararlarının yürürlüğe girmesi ile birlikte,

b) Beşinci bölüm hükümleri Kararnamenin kanunlaştığı tarihte, yürürlüğe girer.

3) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin V.'inci bölümü dışındaki hükümleri yürürlüğe girinceye kadar, 26'ıncı maddesinin 2.10.1981 tarih ve 2529 sayılı Kanunla değişik hükümleri hariç olmak üzere 16.5.1929 tarih ve 1447 sayılı Menkul Kıymetler ve Kambiyo Borsaları Kanununun ve buna ilişkin 19.6.1929 tarih ve 8172 sayılı nizamnamenin uygulanmasına devam olunur.



T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR ve KARARLAR TETKİK
DAİRESİ BAŞKANLIĞI

~~BANKANLIK KURULU KARARI~~
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Sayı ~~83~~ K.H.K/91

Yürütme

MADDE 25- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

KENAN EVREN
CUMHURBAŞKANI

B. ULUSU
BAŞBAKAN

Z. BAYKARA Devlet Bak. - Başbakan Yrd.	Prof. Dr. İ. ÖZTRAK Devlet Bakanı	M. ÖZGÜNEŞ Devlet Bakanı	Prof. Dr. M. N. ÖZDAŞ Devlet Bakanı
S. R. PASİN Devlet Bakanı	K. AKDOĞAN Adalet Bakanı	Ö. H. BAYÖLKEN Millî Savunma Bakanı	S. ÇETİNER İçişleri Bakanı
İ. TÜRKMEN Dışişleri Bakanı V. D. H. Bayülken	A. B. KAFAGÖLÜ Maliye Bakanı V. C. T. Sadıklar	H. SAĞLAM Millî Eğitim Bakanı	Dr. T. ÖNALP Bayındırlık Bakanı
K. CANTÜRK Ticaret Bakanı	Prof. Dr. K. KILIÇTURGAY Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı	Prof. Dr. C. T. SADIKLAR Gümrük ve Tekel Bakanı	Prof. Dr. M. AYŞAN Ulaştırma Bakanı
Prof. Dr. S. ÖZBEK Tarım ve Orman Bakanı	Prof. Dr. T. ESENER Çalışma Bakanı	M. TURGUT Sanayi ve Teknoloji Bakanı	F. İLKEK Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
İ. EVLİYAĞÖLÜ Kültür ve Turizm Bakanı	Prof. Dr. A. SAMSUNLU İmar ve İskân Bakanı	M. R. GÜNEY Köylükleri ve Koop. Bakanı	V. ÖZGÖL Gençlik ve Spor Bakanı
S. ŞİDE Sosyal Güvenlik Bakanı			

Dosya No

Ashğıbıdır.